

PRIM MINISTRU

Doamnă vicepreședinte,

În conformitate cu prevederile art. 111 alin. (1) din Constituție și în temeiul art. 25 lit. (b) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr.57/2019 privind Codul Administrativ, Guvernul României formulează următorul

PUNCT DE VEDERE

referitor la *propunerea legislativă pentru completarea art.112 din Legea nr.115 din 19 mai 2015 pentru alegerea autorităților administrației publice locale, pentru modificarea Legii administrației publice locale nr.215/2001, precum și pentru modificarea și completarea Legii nr.393/2004 privind Statutul aleșilor locali*, inițiată de domnul deputat AUR George Nicolae Simion împreună cu un grup de parlamentari AUR (Bp.479/2022).

I. Principalele reglementări

Inițiativa legislativă are ca obiect de reglementare completarea art.112 din *Legea nr.115/2015 pentru alegerea autorităților administrației publice locale, pentru modificarea Legii administrației publice locale nr. 215/2001, precum și pentru modificarea și completarea Legii nr. 393/2004 privind Statutul aleșilor locali, cu modificările și completările ulterioare*¹, cu un nou alineat, alin.(4), potrivit căruia reprezentanții partidelor politice, ai alianțelor politice și celor electorale,

¹ ART. 112

(1) Cheltuielile pentru organizarea și desfășurarea alegerilor se suportă din bugetele locale ale comunelor, orașelor, municipiilor, sectoarelor municipiului București, ale județelor sau al municipiului București, după caz.

(2) Sediul, dotarea și cheltuielile Biroului Electoral Central se asigură de către Guvern. Sediile și dotarea birourilor electorale de circumscripție județeană și, după caz, ale birourilor electorale județene se asigură de către primarii municipiilor reședință de județ, împreună cu președinții consiliilor județene și cu prefecții, iar cele ale birourilor electorale de circumscripție comunală, orășenească, municipală și de sector al municipiului București, precum și cele ale secțiilor de votare, de către primar, împreună cu prefecții.

(3) Membrii birourilor electorale, statisticienilor, personalului tehnic auxiliar al acestora, precum și operatorilor de calculator ai birourilor electorale ale secțiilor de votare li se acordă o indemnizație stabilită prin hotărâre a Guvernului.

precum și cei ai organizațiilor cetățenilor aparținând minorităților naționale în birourile și oficiile electorale să fie exceptați de la plata indemnizației reglementată la art. 112 alin. (3) din lege.

În cadrul instrumentului de motivare, inițiatorii precizează că măsura propusă are ca obiective reducerea cheltuielilor bugetare, precum și responsabilizarea formațiunilor politice astfel încât acestea să pregătească „*un corp propriu de persoane specializate în domeniul electoral*”, care să se implice activ în activitatea organismelor electorale.

II. Observații

1. Raportat la obiectivele menționate, apreciem că demersul legislativ în discuție ar conduce la reducerea cheltuielilor bugetare, însă nu ar asigura și condițiile necesare pentru crearea unui corp de specialiști care să reprezinte formațiunile politice în cadrul organismelor electorale.

Oportunitatea acordării unei indemnizații reprezentanților formațiunilor politice în birourile/oficiile electorale trebuie analizată, în opinia noastră, prin prisma statutului și a atribuțiilor specifice pe care legea le conferă acestora, precum și prin prisma interdicțiilor și regimului sancționatoriu care le este aplicabil, după caz.

Conform art. 42 coroborat cu art. 27, art. 31, art. 32 și art. 39 din lege, reprezentanții formațiunilor politice în birourile/oficiile electorale iau parte în mod direct la activitatea de adoptare a hotărârilor prin care sunt stabilite/soluționate aspecte esențiale privind organizarea și desfășurarea alegerilor.

Astfel, potrivit art.42 „*Birourile electorale lucrează în prezența majorității membrilor care le compun și adoptă hotărâri cu votul majorității membrilor prezenți*”.

Art. 81 alin. (3)², art. 82³, art. 91 alin. (1)⁴, art. 93 alin. (1), art. 94 alin. (4), art. 96 alin. (1)⁵ din *Legea nr. 115/2015* stabilesc atribuții

² (3) Președintele biroului electoral al secției de votare, împreună cu membrii acestuia, trebuie să fie prezent la sediul secției de votare, în ajunul zilei alegerilor, la ora 18.00, președintele fiind obligat să dispună măsurile necesare pentru asigurarea ordinii și corectitudinii operațiunilor de votare. Președintele biroului electoral al secției de votare dispune îndepărtarea materialelor de propagandă electorală de orice tip din și de pe clădirea sediului secției de votare. Îndepărtarea acestor materiale se solicită de președintele biroului electoral al secției de votare și se duce la îndeplinire de persoanele desemnate de primari în cel mult 2 ore de la comunicare.

³ ART. 82

(1) În ziua alegerilor, la ora 6.00, președintele biroului electoral al secției de votare, în prezența celorlalți membri, verifică urnele, cabinetele, existența listelor electorale, a buletinelor de vot și a ștampilelor necesare votării, după care închide și sigilează urnele prin aplicarea ștampilei de control a secției de votare.

(2) Pe măsură ce deschide pachetele sigilate, președintele este obligat să asigure aplicarea ștampilei de control pe ultima pagină a fiecărui buletin de vot din acestea.

concrete în sarcina reprezentanților formațiunilor politice în birourile electorale ale secțiilor de votare, atribuții care vizează toate etapele desfășurării alegerilor, inclusiv etapa predării materialelor utilizate în cadrul secțiilor de votare către organismele electorale ierarhic superioare.

Totodată, potrivit art. 25 alin. (3) și art. 108 lit. Ț) din lege, „În realizarea atribuțiilor ce revin birourilor electorale, membrii acestora exercită o funcție ce implică autoritatea de stat. Exercitarea corectă și imparțială a acestei funcții este obligatorie” iar „absența nejustificată (...) a membrilor birourilor electorale, stabiliți potrivit prevederilor prezentei legi, de la activitatea acestora” constituie contravenție.

În aplicarea acestor prevederi, art. 108 coroborat cu art. 109⁶ din *Legea nr. 115/2015* stabilesc o serie sancțiuni care pot fi aplicabile reprezentanților formațiunilor politice în birourile/oficiile electorale.

În concluzie, activitatea reprezentanților formațiunilor politice în organismele electorale nu este similară celei de observare a alegerilor, ci cumulează un set de atribuții specifice, grefate de obligații și interdicții, care pot conduce, în cazul nerespectării acestora, la aplicarea unor sancțiuni.

Apreciem că aceste aspecte justifică acordarea unei indemnizații, în condițiile în care celelalte categorii de membri ai birourilor electorale sunt retribuiți pentru activitatea depusă pe perioada funcționării acestor organisme.

Mai precizăm că, potrivit, art. 112 alin. (3) din *Legea nr. 15/2015*, indemnizația membrilor birourilor/oficiilor electorale este „stabilită prin hotărâre a Guvernului”, la stabilirea acesteia putându-se avea în vedere, după caz, atribuțiile distincte conferite de lege președinților birourilor

⁴ ART. 91

(1) Pentru alegătorii care nu se pot deplasa la sediul secției de votare din cauză de boală sau invaliditate, președintele biroului electoral al secției de votare poate aproba, la cererea scrisă a acestora, însoțită de copii ale actelor din care rezultă starea de sănătate sau de invaliditate, cu o echipă formată din cel puțin 2 membri ai biroului electoral să se deplaseze cu o urnă specială și cu materialul necesar votării - ștampilă cu mențiunea "VOTAT" și buletine de vot - la locul unde se află alegătorul, pentru a se efectua votarea. În raza unei secții de votare se utilizează o singură urnă specială. Urna specială poate fi transportată numai de membrii biroului electoral al secției de votare, sub paza personalului structurilor Ministerului Afacerilor Interne.

⁵ ART. 96

(1) Pentru consiliul local, pentru consiliul județean, pentru primar, respectiv pentru președintele consiliului județean, se întocmește câte un dosar care cuprinde: procesul-verbal și contestațiile formulate, precum și buletinele de vot nule și cele contestate. Dosarele se sigilează, se ștampilează, se transportă sub paza personalului structurilor Ministerului Afacerilor Interne și se predau biroului electoral de circumscripție de către președintele biroului electoral al secției de votare, în cel mult 24 de ore de la încheierea votării. Președintele biroului electoral al secției de votare trebuie însoțit de cel puțin 2 membri ai biroului, stabiliți prin tragere la sorți de către președinte.

⁶ ART. 109

Contravențiile prevăzute la art. 108 lit. h), j), k), n), o), v) și w) se sancționează cu amendă de la 600 lei la 1.000 lei, cele prevăzute la lit. c)-f), cu amendă de la 1.000 lei la 1.400 lei, cele prevăzute la lit. i), l), m) și r)-u), cu amendă de la 1.400 lei la 2.000 lei, iar cele prevăzute la lit. a), b), g), p), q), x), y) și z), cu amendă de la 2.200 lei la 3.000 lei.

electorale/locțiitorilor acestora, în comparație cu cele conferite reprezentanților formațiunilor politice în birourile electorale⁷.

2. În ceea ce privește dezideratul sporirii nivelului de cunoaștere a prevederilor legislației electorale de către reprezentanții formațiunilor politice în birourile/oficiile electorale, apreciem că acesta poate fi realizat prin instruirea acestor persoane, anterior participării la alegeri.

În opinia noastră, măsura eliminării acordării indemnizației prevăzute la art. 112 alin. (3) *din Legea nr. 115/2015* nu este de natură să determine acest rezultat.

Mai arătăm că, potrivit art. 103 alin. (1) lit. m) *din Legea nr. 208/2015 privind alegerea Senatului și a Camerei Deputaților, precum și pentru organizarea și funcționarea Autorității Electorale Permanente, cu modificările și completările ulterioare*, Autoritatea Electorală Permanentă „*organizează programe specifice de instruire și formare profesională în materie electorală pentru personalul autorităților și instituțiilor, cu atribuții în organizarea și desfășurarea alegerilor, precum și pentru persoanele care pot deveni membri ai birourilor electorale și operatori de calculator în secțiile de votare*”.

3. Din cuprinsul normelor reglementate în Secțiunea a 4-a a Cap. II *din Legea nr. 115/2015*, rezultă că birourile electorale sunt constituite din președinte, locțiitor, și reprezentanți ai partidelor politice, alianțelor politice și alianțelor electorale sau organizațiilor cetățenilor aparținând minorităților naționale care participă la alegeri.

Apreciem necesară reconsiderarea demersului legislativ, avându-se în vedere situația reglementată la art. 26 alin. (18) *din Legea nr. 115/2015*⁸, potrivit căreia în cazul în care partidele politice, alianțele politice și alianțele electorale sau organizațiile minorităților naționale care participă la alegeri nu nominalizează reprezentanți, președintele biroului electoral de circumscripție procedează la completarea biroului, incluzând în acesta, prin tragere la sorți, persoane care nu fac parte din niciun partid politic.

⁷ A se vedea art. 2 alin. (2) *din Hotărârea Guvernului nr. 557/2021 privind stabilirea cheltuielilor necesare pregătirii și desfășurării în bune condiții a alegerilor locale partiale din data de 27 iunie 2021.*

⁸ (18) În cazul în care partidele politice, alianțele politice și alianțele electorale sau organizațiile minorităților naționale care participă la alegeri nu nominalizează reprezentanți, președintele biroului electoral de circumscripție procedează la completarea biroului, incluzând în acesta, prin tragere la sorți, persoane care nu fac parte din niciun partid politic. Tragerea la sorți se face dintr-o listă întocmită potrivit alin. (8), în termen de 24 de ore de la solicitarea președintelui biroului electoral de circumscripție.

În aceste condiții, persoanele care vor completa biroul electoral de circumscripție urmează a avea calitatea de membri și vor beneficia de indemnizația stabilită potrivit art. 112 alin. (3).

Astfel, considerăm că, în această ipoteză norma preconizată, în lipsa unei justificări obiective care să fundamenteze diferența de tratament juridic, ar putea pune în discuție încălcarea *principiului egalității în drepturi*, consacrat de art. 16 alin. (1) din *Constituție*.

Distinct de aspectele expuse, prin raportare la exigentele de tehnică legislativă, pentru claritatea și precizia normei, apreciem că era necesară formularea acesteia ca excepție de la alin. (3) al art. 112, astfel încât din cuprinsul textului să rezulte în mod clar intenția de reglementare, respectiv că reprezentanții vizati nu vor beneficia de indemnizația stabilită prin hotărâre a Guvernului.

III. Punctul de vedere al Guvernului

Parlamentul va decide asupra oportunității adoptării acestei inițiative legislative.

Cu stimă,

~~Nicolae-Ionel~~ **CIUCĂ**

~~PRIM-MINISTRU~~

Doamnei senator **Alina-Ștefania GORGHIU**
Vicepreședintele Senatului